

מסכת פאה

פרק ז

א. כל זית שיש לו שם בשדה, אפלו כזית הנטופה בשעתו, ושכחו, אינו שכחה. במה דברים אמורים, בשמו ובמעשיו ובמקומו. בשמו, שהיה שפכוני או בישני. במעשיו, שהוא עושה הרבה. במקומו, שהוא עומד בצד הגת או בצד הפרצה. ושאר כל היתים, שנים שכחה, ושלשה אינן שכחה. רבי יוסי אומר, אין שכחה ליתים:

ב. זית שנמצא עומד בין שלש שורות של שני מלבנים ושכחו, אינו שכחה. זית שיש בו סאתים, ושכחו, אינו שכחה. במה דברים אמורים, בזמן שלא התחיל בו. אבל אם התחיל בו, אפלו כזית הנטופה בשעתו, ושכחו, יש לו שכחה. כל זמן שיש לו תחתיו, יש לו בראשו. רבי מאיר אומר, משתלף המחבא:

ג. איזהו פרט, הנושר בשעת הבצירה. היה בוצר, עקץ את האשכול, הסבף בעלים, נפל מידו לארץ ונפרט, הרי הוא של בעל

הבית. המניח את הכלכלה תחת הגפן בשעה שהוא בוצר, הרי זה גוזל את העניים, על זה נאמר (משלי כב) אל תסג גבול עולים:

ד. איזוהי עוללת. כל שאין לה לא כתף ולא נטף. אם יש לה כתף או נטף, של בעל הבית, אם ספק, לעניים. עוללת שבארובה, אם נקרצת עם האשכול, הרי היא של בעל הבית, ואם לאו, הרי היא של עניים. גרגר יחידי, רבי יהודה אומר, אשכול. וחכמים אומרים, עוללת:

ה. המידל בגפנים, כשם שהוא מידל בתוך שולו, כן הוא מידל בשל עניים, דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר, בשולו הוא רשאי, ואינו רשאי בשל עניים:

ו. פרום רבעי, בית שמאי אומרים, אין לו חמש, ואין לו בעור. בית הלל אומרים, יש לו. בית שמאי אומרים, יש לו פרוט ויש לו עוללות, והעניים פודין לעצמן. ובית הלל אומרים, כלו לגת:

ז. פרום שכלו עוללות, רבי אליעזר אומר, לבעל הבית. רבי עקיבא אומר, לעניים. אמר רבי אליעזר, כי תבצר לא תעולל (דברים כד), אם אין בציר, מנין עוללות. אמר לו רבי עקיבא, וכרמך לא תעולל (ויקרא יט), אפלו כלו עוללות, אם כן למה נאמר כי תבצר לא תעולל, אין לעניים בעוללות קדם הבציר:

ח. המקדיש כרמו עד שלא נודעו בו העוללות, אין העוללות לענבים. משנודעו בו העוללות, העוללות לענבים. רבי יוסי אומר, יתנו שכר גדוליו להקדיש. איזה היא שכחה בפערים, כל שאינו יכול לפשט את ידו ולטלה, וברגליות, משיעבר הימנה: